

Írói hitvallásáról, regényeiről beszélt Tompa Andrea szülővárosában, Kolozsváron

Bűnbakkeresés helyett szemléltetés

Sokkal fontosabb írói programként elmondani azt, ami történt, mint arról magyarázni, hogy ki a felelős, ki a bűnös mindezért – fejtette ki többek közt Tompa Andrea a Fiala Írók Szövetsége és az Erdélyi Magyar Írók Ligája „árdeli túnt Athén” – Kolozsvár-dialógusok című közös kincses városi rendezvénye keretében megszervezett szerzői estjén.

A Fiala Írók Szövetsége (FISZ) és az Erdélyi Magyar Írók Ligája (E-MIL) „árdeli túnt Athén” – Kolozsvár-dialógusok című, kétnapos kincses városbeli rendezvényének vendége volt Tompa Andrea író, aki írói hitvallásáról, könyveiről is beszélt szülővárosában. „Sokkal fontosabb írói programként elmondani azt, ami történt, mint arról magyarázni, hogy ki a felelős, ki a bűnös mindezért” – fejtette ki Tompa Andrea a Babeş-Bolyai Egyetemen bölcsészkarán, az egykori Marianumban tartott rendezvényen, ahol Visky András, a kolozsvári magyar színház művészeti vezetője beszélgetett az íróval. Visky rögtön az elején elmondta, bár eredetileg arra készültek, hogy az író bevezetésével Tompa Andrea legújabb, megjelenés előtt álló könyvéről is beszélnek, végül letett róla, mert az egyik olvasó ismerőse arra kérte, ne rontsa

el az olvasmányélményt. Tompa Andreától a közönség megtudhatta, a regényeiben bemutatott bürokrácia útvesztőjéhez személyes élménye is fűződik, hiszen amikor Kolozsvárról kitelepedett Magyarországra, az állampolgárság megszerzéséhez – amelyet végül 2000-ben kapott meg – bizonyítania kellett magyarságát.

A Fejtől s lábtól – Kettő orvos Erdélyben, valamint A hóhér háza című regények szerzője ugyanakkor az írás kulisszatitkaiba, dilemmáiba is betekintését engedte. Mint kifejtette: számára problémát jelent, hogy egy történet elmesélésekor nehéz olyan nézőpontot találni, amelyben maguk az elbeszélő karakterek is felelősek a történetekért. Mint részletezte, ő a szereplőit nem ártatlannak akarja beállítani, hanem olyanak, akik maguk is alakítják a történetet. Visky András felvetésé-

re, hogy fontos szerepet játszik a regényeiben a család, Tompa Andrea úgy fogalmazott, maga is csonka családban nőtt fel, ezért azt szeretné megérteni, hogy társadalomtudományi szempontból miként érhető tetten az erdélyi magyar családok szétesése a 20. század második felében. Az író arról is beszélt, hogy a regényeiben igyekeznek megmaradni a kisember – bár nem szereti ezt a szót – nézőpontjánál, őt az érdekli, hogy van-e választási lehetőségük azoknak a karaktereknek, amelyeket bemutat. Mint részletezte, elsősorban szemléltetni kívánja egy adott kor történéseit, azonban tartózkodik attól, hogy erkölcsi, morális szentenciákat fogalmazzon meg a regényei szereplőiről, az ítéletalkotást inkább az olvasóra bízta, bár ez nem mindig egyszerű. „Az embernek van véleménye a diktatúráról, nehéz visszaszorítani saját

ARCHÍV

Írásművészete kulisszatitkairól is beszélt Tompa Andrea

értéktételét” – mutatott rá a regényírás nehézségeire.

Tompa Andrea A hóhér háza című, 2010-ben megjelent regénye egy magányos leány huszadik századvegi fejlődésregénye, 2013-ban napvilágot látott, Fejtől s lábtól – Kettő orvos Erdélyben című regénye pedig egy magányos férfi és egy magányos leány különös kettősét rajzolja meg. Utóbbi történelmi regény és énrégény egyszerre: a hősök élete hol jelképe-

sen, hol valóságosan fonódik egybe újra meg újra. A karakterek felváltva beszélnek az olvasóhoz: a Brassó mellett élő aljegyző fia és az enyedi zsidó kereskedő lánya, akik igazi nagy, szenvedélyes találkozásban részesülnek a tudásra és hasznos működésre szomjas Kolozsvárral, a polgári Erdély kultúrájával, szellemi potenciáljával, a fejlődés ígézetével.

KISS ELŐD GERGELY

A nőiség szerepkörei - bemutató a Figuránál

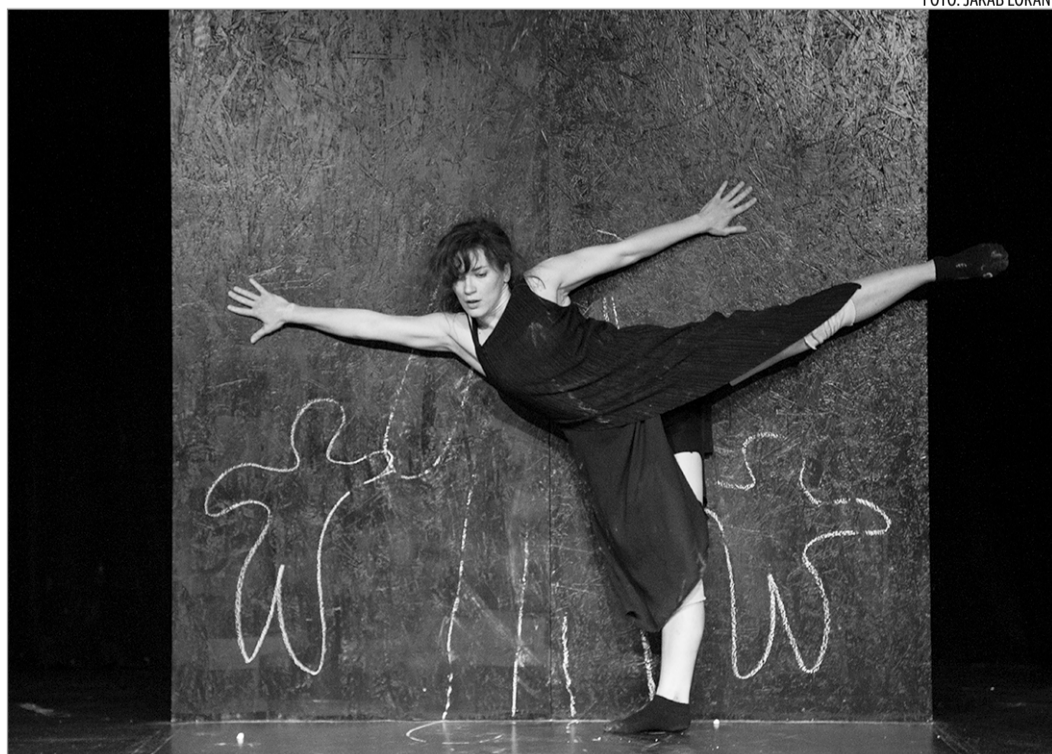
Az évad ötödik bemutatójára készül a gyergyószentmiklósi Figura Stúdió Színház, Máthé Annamária Egyetlen című egyéni előadását Györfi Csaba – a Nagyvárad Táncegyüttes koreográfusa – jegyzi rendező-koreográfusként. A bemutatót péntek este 7 órától láthatja a közönség a Figura stúdiótermében. A produkció a bemutatót követően május 28-án, vasárnap este 7 órától is megtekinthető.

„Egyetlen: az a szó, amiben elfér egy élet. Minden, ami volt és lesz, ott van egyetlen pillanatban, egyetlen jó-rossz dön-

tésben, egyetlen szerelemben, egyetlen lélegzetben, egyetlen... Kár lenne nem észrevenni, hogy minden ember kivétel. Kár lenne nem észrevenni: egyetlenek vagyunk. Ebből a felismerésből indult a próbafolyamat azzal a szándékkal, hogy ami létrejön, az személyes és önazonos lehessen. Az előadás a nőiség különböző szerepköreit vizsgálja néha kritikusan, néha csak elmesélve, megidézve vagy éppenséggel megélve. Színházi merénylet egy testre – az alkotók azért is választották ezt az alcímet

az előadásnak, mert a téma adott esetben maga a színész, aki saját életéből és tapasztalataiból is idéz pillanatokat, múltat, vágyalmokat vagy akár csak hallott dolgokat. Mindezt azért, hogy végül eljuthasson a saját igazi hangjáig, a belső csendig és addig a mozdulatig, amiről eddig nem tudott. Az előadás több kicsi szösszenet, amely egyetlen nő testéből, lelkéből fakad” – olvasható az előadás ismertetőjében. Jegyek ára 15 lej, diákoknak, nyugdíjasoknak és csoportkedvezményesre 10 lej.

FOTÓ: JAKAB LÓRÁNT

Máthé Annamária Egyetlen című egyéni előadását mutatja be pénteken Gyergyószentmiklóson

Dizájnnap és konferenciák a Szent László Napokon

Egy egész napot szentelnek a képzőművészeti eseményeknek a június 19–25. között tartandó nagyváradi Szent László Napokon – jelentették be tegnap a szervezők. A Partiumi Keresztény Egyetemmel (PKE) és a Magyar Polgári Egyesülettel (MPE) közösen szervezett kulturális fesztivál főszervezője, Zatykó Gyula hangsúlyozta, a felsőoktatási intézmény és az egyesület is első perctől partnere a Szent László Napoknak, az évek során számos eseményt hoztak tető alá közösen. Balázs Zoltán, a PKE képzőművészeti tanszékének adjunktusa is arról beszélt, hogy a régi együttműködés folytatásakor arra gondoltak, hogy idén egy egész napot szentelnek a képzőművészeti eseményeknek, több kiállítást nyitnak meg, és egy workshopot is tartanak. Mindezt a június 20-ai napon, amit el is neveztek dizájnnapnak. Az eseményeket a Szent László Napokat szervező Szent László Egyesület és a PKE képzőművészeti tanszéke a Balassi Intézzel és a budapesti Moholy-Nagy Művészeti Egyetemmel közösen szervezi. A dizájnnap kiállítás megnyitómáratonnal rajtol, három tárlatot is megnyitnak a várban. A csernátói dizájn táborban készült alkotásokból láthat válogatást a közönség, Photo Ludens címmel a PKE diákjainak munkáiból nyílik plakátkiállítás, majd Transylvania Transzit címmel erdélyi és partiumi formatervezők alkotásaiba nyerhetünk betekintést. A maratón a PKE új épületében folytatódik, ahol a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen készült, különlegesebb-

nél különlegesebb Mercedes-makettokat tekinthetünk meg. Valamennyi kiállítás június 25-éig látogatható. A dizájnnapot egy minikonferencia zárja. Antik Sándor, a PKE képzőművészeti tanszékének professzora arról számolt be, hogy idén sem marad el az Art Generator tehetséggondozó műhely kiállítása, amelynek keretében idén a multimédia-alkotások kerülnek középpontba. Nagy József Barna, az MPE elnöke két rendezvényt emelt ki az általuk szervezett programok közül. A váradi vár, a váradi reformáció és a váradi biblia – emlékévi konferencia a nagyváradi reformációról címmel június 21-én neves erdélyi és magyarországi szakemberek, kutatók, lelkészek, történészek tartanak előadást.

Június 24-én Szent Lászlóé a főszerep, a városalapító lovagkirály emlékére előadás sorozattal készül az MPE: Váradra érkezik dr. Fodor János, aki a Szent László-templomok a Kárpát-medencében című kötetét mutatja be. Egy igazi premier is része a programnak, a nyomdából egyenesen Váradra érkezik a Szent király, lovagkirály – A Szent László-herma és a koponyaereklye vizsgálatai című kötet, amit egyfajta előbemutató keretében ismertet dr. Kristóf Lilla Alida antropológus, Idén is lesz Szent László-kvíz, látogatható lesz a Darvas-La Roche-ház, a gyönyörű szecessziós palota, Ifjúság és vénség címmel pedig két nemrég elhunyt színművészre, Csíky Ibolyára és Varga Vilmosra emlékeznek.

KRÓNIKA